

RUCH ROBOTNICZY

ORGAN CENTRALNY „CHRZESCIAŃSKICH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH“ Z SIEDZIBĄ W KRAKOWIE.

CZŁONKOWIE OTRZYMUJĄ GAZETĘ
BEZPŁATNIE.

„RUCH ROBOTNICZY“
wychodzi co drugą niedzielę.

Wyświetlenie umieszcza się po cenie 10 mk. od wiersza politem.
Adres Redakcji i Administracji:
Kraków, ul. Andrzeja Potockiego 11. TEL. 0483.

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: JAN PUCHAŁKA.

Zgnilizna socjalistyczna.

Ciężkie czasy przyszły na „polskich“ socjalistów. Gmach ich organizacji wznoszony oszustwem, gwałtem i terorem zaczyna się walić. Ze wszystkich części kraju nadchodzą wiadomości o niesłychanej demoralizacji w łonie P. P. S., obejmującej najcięższych przywódców. Dyplomatycznie przemleczła prasa socjalistyczna o oszustwach byłego posła sejmowego na Śląsku Cies., towarzysza Kantora, który pośrednicząc przy dostawach towarów dla państwowego Urzędu gospodarczego w Cieszynie, popełnił milionowe nadużycia, poczem zbiegł do Czechosłowacji i w ten sposób uniknął długoletniego kryminału.

W dniu 2 czerwca b. r. zamieścił socjalistyczny „Naprzód“ olbrzymi artykuł, w którym przedstawia grzechy i zbrodnie najdziesiętniejszych „polskich“ przywódców socjalistycznych na Śląsku Cies., towarzyszy Lizaka, Choboty, Goetzego i Wawreczki. Wszyscy ci panowie znani są robotnikom polskiemu na Śląsku Cieszyńskim. Zbrodnie takiego Lizaka i Choboty przewyższają wszelką wyobraźnię. Lizak, niedawno prezes socjalistycznego Związku górników w Polsce, kradł pieniądze robotnicze i dotychczas nie przedłożył rachunków z pieniędzy, które fabrykanci zapłacili górnikom za pracę niedzielną. Część tych pieniędzy oddał na drukarnię socjalistyczną w Sosnowcu, część zaś miała iść na socjalistyczny Związek górników, który w ten sposób wysługiwał się kapitalistom. Kwoty te szły w setki tysięcy marek polskich. Ten ubóstwiany do niedawna lajdak socjalistyczny żyje we Fryszacie jak prawdziwy burżuj, a nawet w myśl nauki socjalistycznej trzyma sobie nałożnicę, rozwiodłszy się z żoną. Jako prawdziwy „Polak“ kształcił syna w Wiedniu.

Potworniejsze jeszcze są zdaniem „Naprzodu“ grzechy Choboty. Ten przywódca „polskich“ socjalistów już od r. 1914 był szpiegiem policyjnym austr., której donosił o ruchu robotniczym. O tem w P. P. S. wiadano, ale bano się usunąć zbrodniarza, bo zapewne „za dużo wiedział“, więc mógł zdradzić ciekawe historie o innych przywódcach P. P. S. Jeszcze przed wybuchem wojny stał Chobot na żołdzie lajdackiej arcyks. komory w Cieszynie, która wszelki ruch narodowy na Śląsku chciała zdusić przy pomocy całej armii przywędrowanych Niemców i miejscowych renegatów.

W czasie akcji plebiscytowej był Chobot płatnym agentem czeskim, za co brał pieniądze od znanego renegata Koźdonia. Kiedy część Śląska Cies. przypadła Czechom, tow. Chobot oddał się na usługi władz czeskich w Mor. Ostrawie i czeskim Cieszynie. Dzięki denuncjatorskiej działalności Choboty, Lizaka i tow. grozi tysiącom polskich robotników zatrudnionych w okupacji czeskiej wydalenie z granic Czechosłowacji, a to pod pozorem, że należą do organizacji komunistycznych, które właśnie Chobot i Lizak tam potworzyli. Jakżeż zwyrodniali muszą być ci apostołowie socjalizmu! Tworzą organizacje bolszewickie po to, by należący do nich robotnicy byli wyrzuceni z pracy. Większą podłość trudno spotkać.

Takich to prowodyrów wychowała P. P. S. A ci ludzie zasiadali z ramienia partii w Radzie narodowej Śląska Cies., jako najwięksi patrioci. Teraz dopiero staje się rzecz zrozumiałą, skąd Czesi najdokładniej byli informowani o najtajniejszych uchwałach Rady narodowej, a prawdopodobnie i najazd czeski w styczniu 1919 r. nastąpił z wiedzą Lizaków, Chobotów i t. p. Teraz też rozumiemy, dlaczego socjaliści ślascy domagali się zaniechania plebiscytu. Nie chcieli się zdradzić z tem, że działają na rzecz Czechów, co przy plebiscycie byłoby wyszło zapewne na jaw.

Do szeregu tych zbrodniarzy zaliczają pisma socjalistyczne także Wawreczkę, sekretarza socjalist. komisji zawodowej i znającego na Śląsku agitatora wśród robotników rolnych oraz Goetzego, sekretarza maszynistów, Kuśnierza, Klusa, Cieżaka i Badurę, którzy obecnie założyli komunistyczną czyli bolszewicką organizację robotniczą. Niewątpliwie grono czerwonych zbrodniarzy nie zamyka się na tych kilku indywidualach.

Do wymienionych powyżej świeczników socjalistycznych zaliczyć trzeba i posła Łańcuckiego, który niedawno wystąpił z P. P. S. o przeszedł do bolszewików, za co otrzymał godność „honorowego“ obywatela Moskwy. Tow. Łańcucki jest pierwszym bolszewikiem w Sejmie polskim. Pierwszym z nazwy, bo cały klub socjalistyczny jest z ducha zwolennikiem Trockiego.

Na gruncie krakowskim występuje po bolszewicku żyd-milioner Drobner, jeden z filarów socjalistów.

Tak więc partya się rozlatuje. Wobec przytoczonych faktów jakże śmiesznymi są te ataki Daszyńskich, Bobrowskich i t. p. na organizacje chrześcijańskie, na religię i duchowieństwo katolickie. Partya, która wychowuje złodziei i oszustów nie ma chyba prawa do pouczenia innych. Niech raczej pilnuje swojego domu, który rozlatuje się w gruzy. Spełnia się wiersz „Czerwonego sztandaru“:

Co zle w gruzy się rozleci...

Zabrzęskł.

JAN PUCHAŁKA.

Polskie Zjednoczenie chrześcijańskich związków zawodowych z siedzibą w Krakowie.

(Ciąg dalszy).

Poważną troskę tak zarządu głównego „Polskiego Związku zawodowego chrześcijańskich robotników“, jak i wszystkich zjazdów tej organizacji stanowiła sprawa funduszy. Organizacja chrześcijańska rozpoczęła swą pracę nie mając zgola żadnych funduszy, choćby na prace początkowe. Mając podjąć walkę o wielkie cele musiała zdobyć potrzebne na to fundusze. W miarę rozwoju organizacji rosły też jej potrzeby finansowe, które mogła zaspokoić jedynie z opłat członków, boć innych źródeł być nie mogło. Coraz liczniej powstające placówki Związku musiały być odpowiednio obsługiwane. Nie wystarczały już do ich obsługi bezpłatne siły ochotnicze, ale należało za-

pragnąć do pracy szereg osób na stałe, a zapewnić tym osobom utrzymanie. Setki zgromadzeń, konferencji i t. p. po placówkach rozrzuconych na wielkiej przestrzeni bardzo znacznie pomnażały wydatki agitacyjne i administracyjne. Wydawnictwo własnego organu oraz nowa książkowość pochłaniały poważne sumy. Prawda, że liczba członków wzrastała, a więc i dochody rosły, ale przy opłatach członkowskich, wynoszących od 10 do 30 halerzy tygodniowo trudno było podoląć wszelkim finansowym zobowiązaniom. Nie pozostawało zatem nic innego, jak podwyższenie co pewien czas wysokości opłat członkowskich. Doświadczenie jednak okazało, że podwyżka opłat jednakowa dla wszelkich kategorii nie osiąga zamierzonego skutku, ale zniechęca nieraz tych, którzy z powodu gorszych zarobków dotkliwiej odczuwają wszelkie podwyżki. Należało zatem pomyśleć o gruntownej, na innych podstawach opartej, regulacji opłat i świadczeń. W tym celu zapadła na IV. zjeździe uchwała, by wybrać komisję złożoną z 5 członków, która najdalej do 2 miesięcy przedłożyłaby na nadzwyczajnym zjeździe projekt takiej regulacji opłat, by zapewnić organizacji konieczne do jej dalszego rozwoju dochody. Do komisji tej wybrani zostali koledzy: Sikora — Frysztat, Rożycki — Kraków, Fiksek — Rychwałd, Śląsk, Babisz — Frysztat, Śląsk, Puchałka — Kraków, jako członkowie, a koledzy: Ratajski — Sanok, Barabas — Dąbrowa, Śląsk i Bulanda — Kraków, jako zastępcy. Komisja ta miała obradować wspólnie z Zarządem głównym i komisją rewizyjną Związku.

Komisja zabrała się żywo do pracy i już w dniu 15 sierpnia 1910 mógł się odbyć

nadzwyczajny Zjazd

piąty z rzędu, poświęcony sprawie regulaminu. Wobec ogromnego zainteresowania, jaki obudził w poszczególnych grupach Związku sprawa regulaminu opłat — udział w zjeździe był bardzo liczny.

Oprócz delegatów wziął w zjeździe udział i przedstawiciel Centralnej komisji chrześcijańskich związków zawodowych z Austrii. Zjazd nadzwyczajny miał do rozpatrzenia nie tylko sam regulamin opłat, ale niemniej daleko sięgającą wewnętrzną przebudowę organizacji. Komisja bowiem, wybrana na IV. zjeździe tylko do opracowania regulaminu opłat, doszła w trakcie swych narad do przeświadczenia, że zachodzi konieczność podjęcia i innych środków zmierzających do zapewnienia Związkowi pomyślnego rozwoju. Jako jeden z tych środków wskazał Zjazdowi referent komisji potrzebę nawiązania bliższego kontaktu z innymi chrześcijańskimi związkami zawodowymi w Austrii przez

przystąpienie do centralnej komisji chrześcijańskich związków zawodowych z siedzibą w Wiedniu.

Jakkolwiek „Polski Związek zawodowy chrześcijańskich robotników“ z siedzibą w Krakowie stał od samego początku na zasadach narodowych, to jednakże nie mógł zamknąć oczu na to, że obok niego działa w państwie austriackim szereg organizacji również chrześcijańskich, ale skupiających robotników innych narodowości, jak Niemców, Czechów i t. d.

Te inne organizacje utworzyły centralną komisję chrześc. związków zawodowych z siedzibą w Wiedniu, która wobec braku centralnych uchodźców za przedstawicielstwo wszystkich organizacji robotniczych chrześcijańskich na terenie państwa austriackiego działających. Chcąc na tę centralną komisję mieć odpowiedni wpływ, chcąc w niej jednym wypadku wykorzystać jej wpływy, należało do niej przystąpić. Zjazd nadzwyczajny po obszernej dyskusji uchwalił przystąpienie, które w niczem nie ograniczało naszej samodzielności, ani nie zagrażało narodowemu charakterowi naszej organizacji, lecz przeciwnie w wielu wypadkach przyniosło nam poważne korzyści.

Druga uchwała wielkiej dla przyszłego rozwoju Związku wagi dotyczyła podziału członków według zawodów. Chodziło mianowicie o to, by już teraz przygotować grunt pod przemianę organizacji na związek związków. Każda kategoria robotników tworzyłaby własny związek, a dopiero wszystkie związki złączoneby były w jednej naczelnej organizacji. W ten sposób cały chrześcijański ruch robotniczy uzyskałby właściwy rozmach.

Patrząc przeto w przyszłość, uchwalił Zjazd nadzwyczajny podział Związku na ośm oddziałów zawodowych,

a mianowicie: 1) oddział górników, hutników i robotników w salinarnych, 2) robotników w fabrykach tytoniu, 3) metalowców i czeladników rękodzielniczych, 4) robotników budowlanych, 5) robotników fabrycznych i drzewnych, 6) tkaczy, 7) robotników miejskich dziennych i zawodów wolnych, 8) kolejarzy.

Przyjęto zasadę, że na razie wszystkie oddziały będą miały wspólną kasowość oraz wspólny zarząd główny, w miarę jednak rozrostu nastąpi ich usamodzielnienie. Każdy jednak oddział już od 15 października 1910 miał osobny regulamin opłat i świadczeń. W ten sposób można było w sposób właściwy rozłożyć ciężary a zarazem korzyści regulaminem przewidziane na poszczególne zawody.

Uchwały powyższe wprowadzone w czyn w znakomity sposób okazały się skuteczne. Odpadli wprawdzie od organizacji ci, którzyby chcieli bez ofiar korzystać z prac organizacji, odrzuciła jednak większość członków uznając uchwały za konieczne i tem więcej przywiązała się do Związku.

Na V. zjeździe dokonano też uzupełniającego wyboru 1 członka Zarządu głównego i jego zastępcę, wybierając członkiem Zarządu kol. Józefa Barabaszka z Dąbrowej, a zastępcą kol. Jerzego Rakowskiego z Oleszyna. (C. d. n.).

Czerwoni zdrajcy.

Niesłychaną w dziejach ruchu zawodowego uchwałę powzięli delegaci socjalistycznego Związku robotników w przemyśle górniczym na konferencji odbytej w dniu 31 maja b. r. w Dąbrowie Górniczej, po 10 dniowym strajku proklamowanym przez socjalistów, jako protest przeciwko podatkom osobisto-dochodowemu.

Uchwała ta według krakowskiego „Narozędu“ z dnia 2 czerwca Nr. 120 opiewa:

„Konferencja komitetów kopalnianych, odbyta 31 maja z delegatami wszystkich kopalń w liczbie 92 stwierdza, że siła bojowa robotników górniczych została wyczerpana 10-dniowym strajkiem o podatek i niema pewności, czy walka o nową umowę doprowadziła by teraz do zwycięstwa. Konferencja postanawia umowę o 20 proc. podwyżkę od 1 czerwca przyjąć do wiadomości i poleca delegacyi ją podpisać“.

Jesteśmy przyzwyczajeni do rozmaitych niespodzianek ze strony socjalistów. Uchwała jednak powyżej przytoczona jest dowodem zwyczajnej zdrady robotnika. Co bowiem ta uchwała oznacza? Oto socjalistyczna organizacja zawodowa już po 10 dniach strajku przeciw państwu oświadcza,

że do dalszej walki jest niezdolna. Kiedy chodzi o pierwszorzędną sprawę robotniczą, o uzyskanie polepszenia płacy, socjaliści składają broń i przyjmują rzucony im przez baronów węglowych ochlap. Wyczerpana jest nasza siła bojowa — zawodzą czerwoni wykpięnosze, musimy brać nie to, co nam do życia konieczne, ale to, co właściciele kopalni łaskawie nam dają — oto właściwa treść powyższej uchwały. Ty robotniku płac socjalistom swoją krwawicą, okłaskuj czerwonych pykakaczy, wybieraj ich delegatów, hańbuj na burżujów, klerykałów i innych rzekomych wrogów robotnika. Kiedy jednak jesteś w potrzebie, kiedy chodzi o twój dobrobyt, natenczas zdaj się na łaskę kapitalistów, bo „siła bojowa organizacji żydowsko-socjalistycznej jest wyczerpana“. Jak marna musi być ta siła, skoro wyczerpała się zaledwie po 10 dniach strajku, w czasie którego zapewne robotnik nie od socjalistów nie dostał.

Uchwała socjalistów w Dąbrowie Górniczej jest niebywałem poniżaniem organizacji zawodowej. Organizacja zawodowa ma być tą najsilniejszą bronią w walce robotnika o polepszenie jego bytu. Kapitalista nie obawia się robotnika, ale organizacyi i pod jej tylko naciskiem czyni robotnikom ustępstwa. Czy górnik w Dąbrowie Górniczej może spodziewać się spełnienia swoich żądań, jeśli jego własna organizacja publicznie oświadcza: jestem za słabą, by cię obronić. Czy fabrykant będzie się liczył z taką organizacją? Najsłabszy nawet związek zawodowy robotniczy nie odważył się dotychczas okazać fabrykantom swej słabości, jak to zrobili socjaliści w Dąbrowie Górniczej. Przez tę uchwałę zdradzili najważniejsze interesy robotników nie tylko w teraźniejszości, ale i na przyszłość. Minowoli nasuwa się podejrzenie, że taka uchwała została przez kapitalistów dobrze zaplanowana. Podejrzenie takie nie jest krzywdą wobec organizacji, na której czele niedawno jeszcze stali złodzieje, szpicle polityczne i utrzymankowicze kapitalistów Liszaki, Choboty, Wawreczki i im podobni.

Raz nareszcie powinni robotnicy przetrzeć oczy i gromkim zawołać głosem: precz z socjalistami! precz ze zdrajcami interesów robotniczych!

Święta chrześcijańskich robotników w Krakowie.

Wspaniały przebieg miała potrójna uroczystość, urządzona w ostatnią niedzielę przez chrześcijańskie organizacje robotnicze w Krakowie. O godzinie 10 rano świątynia Maryacka zappełniła się rodzinami robotników, przybyłymi celem wzięcia udziału w uroczystym nabożeństwie ku uczczeniu trzydziestej rocznicy ogłoszenia encykliki Leona XIII. „Rerum novarum“ w sprawie robotniczej, oraz piętnastej rocznicy założenia chrześcijańskich związków zawodowych z siedzibą w Krakowie. Prezbiterium kościoła zajęły delegacje z różnych organizacji katolickich robotniczych z Krakowa i prowincyi, oraz przedstawiciele innych warstw i organizacji społecznych. Wiele organizacji przybyło ze sztandarami. Było tych sztandarów 24.

Sumę pontyfikalną w asystencyi duchowieństwa i kleryków seminarium odprawił proboszcz kościoła Maryackiego ks. Infułat Wądołny. W czasie sumy śpiewał wzmocniony chór Maryacki. Podniosłe kazanie wygłosił kanonik katedralny ks. dr. Korzonkiewicz.

Po skończonej sumie publiczność odśpiewała „Boże coś Polskę“.

Następnie na placu przed kościołem św. Barbary ustawił się pochód, który poprzedzała orkiestra krakowskich tramwajarzy. Pochód imponujący liczbą uczestników przeszedł pl. Maryackim i ul. Mikołajską na ulicę Andrzeja Potockiego do nowej siedziby centralnych organizacji robotniczych chrześc. Obsorny dom, ubrany zewnątrz i wewnątrz zielenią, kwiatami i emblematami narodowymi, zaledwie zdołał pomieścić część uczestników uroczystości. O godz. 12 i pół przybył Książe-Biskup, powitany hymnem przez orkiestrę „Jeszcze Polska“.

W sali na I. piętrze zebrały się delegacje, oraz zaproszeni goście.

Powitany u wejścia do domu przez prezesa Komitetu obchodowego p. inż. Adelmana przybył Książe-Biskup do sali. Imieniem Komitetu przemówił p. redaktor Holeksa, który streścił krótko historię powstania organizacji robotniczych w Krakowie i w b. zaborze austriackim. Mowca, akcentując ważność odpowiedniej siedziby dla rozwoju tych organizacji, dziękował za umożliwienie uzyskania nowej siedziby Ks. Biskupowi, Arcybiskupowi Miłosierdzia jako właścicielowi domu, oraz prezydentowi miasta, które jako dotychczasowy dzierżawca domu, rzekło się wcześniej dzierżawy, umożliwiając już obecnie oddanie domu na potrzeby organizacji robotniczych katol. Zabrał następnie głos Ks. Biskup Sapieha, który w mocnych słowach wyraził przekonanie, że w dokonywującym się w naszych oczach podziale ludzkości na tych, którzy stoją pod sztandarem Krzyża i tych, którzy wrogo odnoszą się do religii chrześcijańskiej, katolickiej i polskiej robotnik stanie w rzędzie tych pierwszych. Przemówił następnie prezydent miasta p. Federowicz: Prezydent miasta popiera organizacje robotnicze bez względu na ich zabarwienie polityczne, o ile tylko program ich zdąży do ogólnego dobra. Dlatego też prezydent chętnie spełnił prośbę organizacji chrześcijańskich robotniczych w tem przekonaniu, że ułatwiając im wcześniejsze uzyskanie nowego, odpowiedniejszego ogniska, umożliwi im tem lepsze spełnianie ich zadań. P. prezydent życzył w końcu organizacyom naszym pomyślnego rozwoju.

Po tych przemówieniach Ks. Biskup dokonał aktu poświęcenia, poczem żegnany owacyjnie przez uczestników uroczystości, odjechał w towarzystwie sekretarza ks. Mazanka.

Ostatnim punktem programu uroczystości był wiec, urządzony popoł. w sali Katol. Domu robotniczego przy ul. św. Tomasza. Zagał p. radca Adelman. Przewodniczyli pp. Adelman, Wróbel i Tokarz, sekretarzami byli pp. Dutkiewicz i Oga z Wieliczki. Referat o obu rocznicach wygłosił prezes Polsk. Zjednoczenia chrześcijańskich Związków zawodowych p. red. Pułchotka. Przemawiali następnie pp. W. Kosarz, sekretarz generalny Zjednoczenia, ks. prof. Sosin imieniem organizacji podgórskich, Okoński imieniem organizacji robotniczych w Wieliczce, p. Górowa imieniem koblet, Piątkowski imieniem kolejarzy, oraz ks. red. Kasprzyk, który podziękował wszystkim za udział w uroczystościach, oraz zachęcał do korzystania z nowej siedziby organizacji. Po wyczerpaniu listy mowców uchwalono rezolucję:

I. Stwierdzamy, że zasady wyłożone w encyklice „Rerum novarum“ w sposób jedynie właściwy, zdolne są z pożytkiem dla stanu robotniczego, społeczeństwa i Kościoła rozwiązać i dziś jeszcze palącą kwestyę społeczną we wszelkich jej przejawach. Dołożyliśmy przeto wszelkich starań, by zasady encykliki wprowadzone zostały w życie polityczne, społeczne i gospodarcze naszego narodu. Przecistawimy się jak najenergiczniej propagandzie tych, którzy opierając się na nauce Marksa i Lassala, chcą poddać robotnika pod jarzmo nowego systemu kapitalistycznego.

II. Stwierdzając, że odrzuciła większość narodu polskiego, wtem przygniatająca większość robotników, jest mocno przywiązana do religii katolickiej, oraz jej przedstawicieli, potępiani z silnem oburzeniem rozpętana w ostatnim czasie w Krakowie i kraju agitację zmierzającą do obniżenia powagi episkopatu polskiego, a tem samem do zachwiania podstawami naszej świętej wiary w narodzie. Robotnik polski i katolicki stanie zawsze w obronie swojej religii i swoich przewodników kapłanów.

III. Spełniając nakaz Leona XIII., przyrzekamy popierać wszelkiego rodzaju organizacje robotnicze chrześcijańskie, oświatowe, zawodowe, polityczne, czy ekonomiczne, a to przez należenie do nich, jednanie im zwolenników, popieranie chrześc. robotniczej prasy i stwierdzanie na każdym kroku naszej do nich przynależności.

IV. W uroczystości piętnastolecia „Polskiego Zjednoczenia chrześc. Związków zawodowych“ ślubujemy, że jako robotnicy wiernie stać będziemy w szeregach tej organizacji i dołożymy starań, by i reszta robotników

jak najrychlej stanęła w naszych szeregach. Dależ dwie rezolucje odnoszą się do spraw G. Śląska i Wilna.

Na tych uchwałach przewodniczący p. Adelman zamknął obrady, a zgromadzenie odśpiewało „Rotę“ Konopnickiej.

Cała uroczystość wywarła w Krakowie wielkie wrażenie. Był to bowiem pierwszy publiczny występ chrześcijańskich organizacji robotniczych, występ w wielkim stylu. Uroczystości niedzielne były dowodem, że żadna siła wroga nie zdoła już przeszkodzić rozwojowi ruchu robotniczego chrześcijańskiego.

Z okręgu bielsko-bialskiego.

Konferencja okręgowa w Bielsku.

W konferencji okręgowej odbytej w Bielsku w dniu 12 września br. wzięło udział 80 delegatów, reprezentujących następujące Koła miejscowe: Bielsko (przemysł włóknisty), Bielsko (org. niemieckie), Biała (przem. włóknisty), Komorowice (przem. budowl. i przem. włóknisty), Kozy (przem. budowl. i przem. włóknisty), Straconka (przem. włóknisty), Andrychów (przem. włókna) Węg. Górka (przem. chemiczny i hutniczy), Żywiec (przem. budowlany i odzieżowy, służba domowa, rob. niekwalif., rob. metalurgiczni), Wadowice (rob. niekwalif.), Jasienica (rob. drzewni). Kilka Kół nie wysłało delegatów. — Oprócz delegatów Kół uczestniczyli w konferencji sekretarze koledzy: Janusz, Gawlas, Głuszek, Konior, prezes Centrali kol. Puchałka, sekretarz Centrali kol. Kosarz, prezes Rady okręgowej ks. Prof. Maczyński oraz ks. katech. Ściśkała.

Zagaił obrady kol. Janusz, który w zagraniu przedłożył sprawozdanie z działalności w okręgu. Przewodniczył kol. Puchałka. Delegaci Kół zdawali sprawę stanu swoich placówek. W dyskusji przemawiali ks. Prof. Maczyński, koledzy: Kuś, Adameczyk, Janusz, Fljak, Koniorówna, Pyś, Seibert, Adameczkówna, Zeman, Sędziak, Ozauderna, Gąsior i ks. Ściśkała. Dłuższy referat, w którym dał pogląd na położenie organizacji oraz przedstawił program działalności na przyszłość, wygłosił kol. Kosarz. Na liczne zapytania oraz interpelacje odpowiadał kol. Puchałka, Kosarz i Janusz. Wnioski uchwalone na konferencji dotyczą: 1) rozwoju organizacji chrześc. robotników niemieckich, 2) zmiany oświatowego Stowarzyszenia służby domowej na związek zawodowy, 3) powołanie do życia Stowarzyszenia budowy domów robotniczych, 4) wybór do kas chorych, 5) kontrola po budowlach, 6) dodatku odzieżowego.

Termin następnej konferencji uchwalono na 10. lipca b. r.

Po wyczerpaniu porządku obrad przewodniczący zamknął obrady.

Konferencja w Dziedzicach.

W dniu 8 bm. odbyła się tutaj w lokalu p. Stryczka konferencja, zwołana przez Sekretariat generalny centrali chrześc. związków zawodowych. W konferencji wzięło udział około 30 osób interesujących się chrześc. ruchem zawodowym. Socjaliści usiłowali nie dopuścić do odbycia konferencji i dopiero interwencja żandarmerii pouczyła towarzyszy, że żyjemy w wolnej Polsce i że mamy wolność organizowania się. Z ramienia centrali chrześc. związków zawodowych uczestniczyli w konferencji kol. Kosarz. Po omówieniu spraw porządkiem dziennym objętych, wybrano Zarząd okręgowy oraz Komitet wykonawczy.

Z zagłębia chrzanowskiego.

Chrzanów.

W niedzielę dnia 5 czerwca b. r. odbyło się tutaj zebranie w sprawie założenia chrześc. organizacji zawodowej.

Zebranie zagał kol. Sykulski Józef i zaproponował na przewod. kol. Brombosza, co zebrani jednogłośnie przyjęli. Sekretarzem kol. Rudolf Antoni.

Przewodniczący dziękując za zaufanie, wyraził radość, że w tak ważnych obradach ma zaszczyt przewodniczyć.

Udzielił następnie głosu kol. Hankemu, del. „Zjednoczenia“ z Krakowa, który wygłosił referat: „O potrzebie chrześc. organ. zawod., o jej celach i zadaniach“. Referat wysłuchali zebrani z zainteresowaniem.

Po referacie wywiązała się ożywiona dyskusja, w której zabierali głos kol. Sykulski, Pala, Lubasz, Bromboszcz, Sędzielski i inni, omawiając potrzebę silnej i uczciwej organ., krytykując działalność i szkodliwość socjalistycznych Związków klasowych. Omawiano również miejscowe stosunki i potrzeby. Po wyczerpującej odpowiedzi p. Hankego, na wniosek kol. Brombosza uchwalono jednogłośnie założyć chrześc. organ. zawodową i w tym celu wybrano tymczasowy zarząd, do którego weszli kol. Bromboszcz, Pala, Sykulski, Rudolf, Lubasz i Sędzielski. Zarząd ma się zająć przyjmowaniem wpisów, rozwinięciem agitacji i w najkrótszym czasie przygotować pierwsze Walne zebranie.

Na tem zebranie zakończono.

Chełmek.

W niedzielę 12 czerwca b. r. odbyło się tu w sali szkolnej, zgromadzenie chrześc. robotników, jakoteż mało- i bezrolnych. Przewodniczył kol. Matyja. O potrzebie założenia chrześc. organizacji zawodowej mówił kol. Martinek, członek centrali chrześc. Związków zawodowych z Krakowa. W dyskusji zabrał głos agitator socjalistyczny Bożek, który w głupiej swej paplaninie chciał udowodnić, że tylko organizacja socjal. potrafi bronić robotnika. Ciętą odprawę dali mu kol. Sitek, Martinek i ks. prob. Kamski. Następnie uchwalono założyć placówkę chrześc. organizacji zawodowej i wybrano Zarząd tymczasowy, do którego weszli kol.: Ignacy Kotowski, Jakób Sitek, Stefan Matyja, Paweł Subel i Jan Pastwa młodsz. Podczas przyjmowania wpisów obecni na sali czerwoni agitowali, by nikt do organizacji się nie wpisał, lecz sztuczka im się nie udała, gdyż wszyscy, czując rzeczywistość po chrześcijańsku się zapisali. Przyjdzie tedy czas, że czerwony Chełmek w niedługim czasie mocno pobieleje.

Gromiec (pow. Chrzanów).

Myśl organizacyjna dotarła i do naszej wioski. W obszernej sali Kółka rolniczego odbyło się w niedzielę 12 czerwca b. r. bardzo liczne zgromadzenie robotników, jak również i mało-rolnych, na które z centrali chrześc. Związków zawodowych z Krakowa przybył kol. Martinek. Referent objaśnił cel i znaczenie chrześc. organizacji zawodowej i wezwał zebranych do utworzenia placówki tejże organizacji. W dyskusji wyrwał się jak Filip z konopi jeden z czerwonych towarzyszy z Libiąża, który próbował bronić tak zwanych partyjnych czyli czerwonych Związków zawodowych. Drugi towarzysz z Brzeszcza również plótł głupstwa, jednak energiczna postawa zgromadzonych zmusiła tych umyślnie nadesłanych agitatorów do milczenia. Uchwalono założyć Koło miejscowe chrześc. organizacji zawodowej i wybrano następujący Zarząd tymczasowy: Franciszek Kulczyk prezes, Andrzej Burek sekretarz, Piotr Kaniabruka skarbnik, nadto Stanisław Wanas i Władysław Toporek. Nowej placówce „Szczęść Boże“.

Z okręgu oświęcimskiego.

Brzeszcze.

Na żądanie tutejszych chrześc. górników zwołane zostało w Brzeszczach zgromadzenie w sprawie chrześc. organizacji zawodowej, na które z ramienia Centrali chrześc. Związków zawodowych z Krakowa przybył ko. Hanke i Weigt. Po z zapalem przyjętych referatach uchwalono założyć placówkę P. Związku zaw. chrześc. górników i wybrano Zarząd tymczasowy, który zajmie się zwołaniem walnego zgromadzenia.

Z okręgu krakowskiego.

(Pracownicy szpitalni). W dniu 2 czerwca b. r. odbyło się zgromadzenie służby szpitali wojskowych. Zagał kol. Hanke, po czym sekr. generalny „Zjednoczenia“ kol. Kosarz wygłosił piękny referat „O zaufaniu“.

chrześc. organ. zawodowych“, którego zebrani wysłuchali z wielkim zainteresowaniem.

Po referacie kol. Hanke przedstawił dotychczasową działalność organizacji, wykazał, jak dużo podjęto starań celem poprawy bytu pracowników i że starania te w znacznej mierze uwińczyły pomyślny skutek. Położenie pracowników uległo znacznej zmianie na lepsze. Od czasu założenia organizacji używano poprawę plac, należyte traktowanie, zainteresowano władze wojskowe sprawami służby w szpitalach, o której przedtem nikt nie myślał. Lecz jeszcze nie wszystko zrobiono i teraz jeszcze położenie służby jest nie do pozazdroszczenia. Trzeba jeszcze wyteżonej pracy i podniesienia siły organizacji, która jedynie może dać obronę.

W dyskusji zabierało głos wiele z obecnych, omawiając stosunki w szpitalach, z czego się okazało, że wiele jeszcze trzeba starań by te stosunki zmienić. W końcu uchwalono podnieść szereg żądań i polecono Sekretaryatowi w porozumieniu z przedstawicielkami poszczególnych szpitali ich opracowanie i na najbliższym zebraniu poddać je uchwale.

Kraków.

(Przemysł odzieżowy). W dniu 6 czerwca b. r. odbyło się zgromadzenie pracowników Małopolskiego Zakładu Odzieżowego w sali przy ul. A. Potockiego 11 przy licznych udziałach członków. Przewodniczyła kol. Siemienińska Eugenia. Obszerny referat wygłosił kol. Jan Olejarczyk, sekretarz z Krosna. W dyskusji zabierało głos wiele z koleżanek, jak również sekr. generalny „Zjednoczenia“ kol. Kosarz. Po zamknięciu dyskusji uchwalono przedłożyć Dyrekcji za pośrednictwem Sekretaryatu okręgowego chrześc. związków zawod. szereg żądań jak: Sprawę płatnych urlopów dla pracowników pracujących w zakładzie przynajmniej rok jeden, sprawę przydziału materii na ubranie, oraz przydziału aprowizacji w tej samej ilości, jaką mają urzędnicy tegoż zakładu.

Następnie przystąpiono do wyboru delegatek (zaufania). Wybrano koleżanki: Siemienińską, Janinę Dragoszwównę i Stefanę Zychowiczównę z sali górnej Annę Kolańkównę, z sali dolnej Maryę Gawędównę z wykończalni.

Przewodnicząca dziękując koleżankom za liczne przybycie, zakończyła zebranie zainteresowaniem rotą „Nie rzućcie ziemi“.

Z Wieliczki.

(Socjalistyczny delegat — defraudantem). Zarząd salinarny delegował członka kopalnianej Rady socjalistycznej tow. Franciszka Biela dla sprowadzenia towarów dla konsumu salinarnego. Ludzie mający przedtem Biela, przez szereg miesięcy ze zdziwieniem patrzyli na rozbijanie się tego pana po rozmaitych knajpach i pytali: skąd ma na to pieniądze. I oto wyszło aydło z worka. Przed kilku tygodniami wyjechał inż. Janusz z robotnikiem, który towarzyszył Bielowi przy sprowadzaniu towarów, do fabryki cukru celem skontrolowania rachunków. Przy kontroli okazał się brak rachunków na kwotę pięćdziesiąt dwóch tysięcy marek. Kwota ta ugrzęzła w kieszeni p. delegata Biela. W jaki sposób dokonane zostało sprzeniewierzenie, nie wiemy dokładnie. Podobno znaleziono podrabiane rachunki. O ile rozchodzą się pogłoski, suma sprzeniewierzona jest znacznie wyższa. Ciekawimy, jak wobec defraudanta postąpi zarząd salinarny. Dlaczego dotychczas nie postąpił z Bielow tak, jak poprzednio z innymi — to tajemnica. Tracz i Małek, którzy sprzedawali stare żelazo, przez 5 miesięcy byli pozbawieni pracy, a ś. p. Wielgus, nie mogąc się doczekać końca sprawy, popełnił samobójstwo. Czy do tow. Biela chce zarząd salinarny inną stosować metodę. Czy dlatego, że Biel jest menesem socjalistycznym, ma nadal chodzić bezkarnie. Oczekujemy, że zarząd jednako będzie karał nadużycia.

Górnicy! Macie nowy dowód, jak socjaliści gospodarują groszem publicznym. Czy jeszcze nadal będziecie należeli do organizacji złodziei i defraudantów?

Z Polski i ze świata.

Sprawa Górnej Śląska przybrała nowy obrót. Na podstawie pertraktacji, które przeprowadziła Komisja koalicyjna z władzami powstańcami i dowództwem band niemieckich utworzono pas neutralny, który obsadzili wojska koalicyjne. W ten sposób ustały walki między Polakami, a Niemcami, jakkolwiek Niemcy poprzez pas neutralny próbują walki z powstańcami. Rozstrzygnięcie przynależności G. Śląska nastąpi zapewne po dłuższym okresie czasu.

Ministrem spraw zagranicznych został mianowany p. Skirmunt, dotychczasowy poseł polski przy rządzie włoskim. Nowy minister wchodził w skład Komitetu narodowego w Paryżu.

Nowe przesilenie rządowe wybuchło z powodu dymisji ministra skarbu Steczkowskiego. Powodem dymisji była uchwała Rady ministrów, podjęta pod naciskiem Witosza, by na cele reformy rolnej wstawiono do budżetu kwotę 8 miliardów marek. P. Steczkowski, który był przeciwny zmianie ułożonego już budżetu, wyciągnął z uchwały Rady ministrów konsekwencje.

Korespondencje.

Myślachowice.

(Nieco z gospodarki socjalistycznej). Jak kosztom państwa gospodaruje Rada aprowizacyjna pow. chrzanowskiego opanowana przez socjalistów niech poświadczą następujące fakty:

Od czasu założenia t. j. od r. 1919 do 1920, aprowizowała robotnicza Rada aprowizacyjna między innymi zakładami i elektrownią w Sierszy wodnej, mimo, że ten zakład był aprowizowany przez Urząd górniczy. Żywność wykazywana przez Radę aprowizacyjną na 1000 głów szła na pasek, bo robotnicy jej nie otrzymywali, skoro pobierali środki żywności przez Urząd górniczy w Krakowie.

W gminie Myślachowice rozpoczęto w roku 1914 budowę gmachu szkolnego. Z powodu wybuchu wojny wstrzymano roboty, a podjęto je częściowo dopiero w r. 1919. Zatrudniono około 15 robotników. Tymczasem powiatowa socjalistyczna Rada aprowizacyjna przyznawała aprowizację na 60 osób, czyli znowu sporo żywności szło na pasek, a to tem więcej, że w zimie nie pracowano zupełnie przy budowie szkoły. I znowu rząd stracił miliony na to, by zwolennicy czerwonego sztandaru mogli paskować. Nie też dziwno, że socjaliści zakupili w krótkim czasie dom w Chrzanowie.

(Socjaliści patriotami. Jak socjaliści odnoszą się do państwa polskiego o tem możnaby pisać całe tomy. Oto jeden z wielu dowodów: Kiedy Polska zagrożona była najazdem bolszewickim, wtedy poseł socjalistyczny Rejdych na wiecach w ten sposób przemawiał, że raczej zniechęcał do ochotniczego zgłaszania się do szeregów. W dniu 6 sierpnia 1920. przyszedł p. poseł na kopalnię „Artur“ w Sierszy i zachęcał robotników, by składali po 100 Mk. na pożyczkę państwową, na co robotnicy chętnie się zgodzili. Dotychczas jednak nie otrzymali żadnych poświadczeń na złożone kwoty. Na tem samem zebraniu robotnik Fr. Kawała postawił wniosek, by socjaliści na cele obrony państwa przelali kwotę 70 tysięcy marek, które nieprawnie ściągali od robotników przy rozdawnictwie płótna. Płótno bowiem należało się robotnikom za pracę niedzielną. Socjaliści jednak od każdego metra brali po 1 Mk., z czego powstał fundusz 70.000 Mk. Wniosek p. Kawali robotnicy jednogłośnie uchwalili, ale socjaliści chcieli te pieniądze użyć na swoje cele partyjne. W tym celu utworzyli osobny robotniczy (czytaj socjalistyczny) Komitet obrony państwa, byle tylko nie wydać owych 70.000 Mk. do kasy Pow. Komitetu obrony państwa. Nie wiadomo dotychczas, co się z tymi funduszami stało. Tak to socjaliści pomagają państwu.

Robotnik.

Węgierska Górka.

Do niedawna uchodziła Węgierska Górka za czołowy hufiec wojującego socjalizmu w Żywiecźnie. I tak rzeczywiście było. Szczególnie my robotnicy pracujący w hucie, należące do austriackiego towarzystwa akcyjnego górniczo-hutniczego, staliśmy się przedmiotem zacieklej agitacji ze strony socjalistów. Już pod-

czas wyborów do Sejmu w r. 1919 na listę swoją uzyskują socjaliści 25 procent głosów oddanych w naszej gminie. Od tego czasu usiłują we wszelki sposób, godziwy i niegodziwy, opanować większość robotników; obietnicą, groźbami a nawet bójką rzeczywiście dochodzą do celu; ogromna większość robotników przechodzi na ich stronę, ich mężowie zaufania sprawują rządy. Nas robotników hutniczych zaledwie mała garstka pozostała pod polskim i chrześcijańskim sztandarem. Gdy w fabryce suchej destylacji drzewa wszyscy, jak jeden mąż są zorganizowani w chrześcijańskim związku zawodowym, to z robotników hutniczych zaledwie kilkudziesięciu należy do naszej organizacji. Prześladowani na każdym kroku, pomiewierani, wysmiewani, powiedzieliśmy sobie jednak, że wytrwać musimy, raczej padniemy, a nie ugniemy się pod przemocą. Pewną otuchę na przyszłość dały nam wybory do Rady gminnej, w zeszłym roku przeprowadzone. Pomimo usilnej agitacji i poparcia milczącego wpływowymi czynnikami uzyskali socjaliści na 32 radnych zaledwie 3 przedstawicieli, a my tymczasem 8. Pokazało się, że socjaliści na ludność włościańską nie mają żadnego wpływu, a robotnik poznaje już także na własnej skórze do czego prowadzi socjalizm, kiedy dojdzie do władzy. Jak swej władzy używali u nas o tem napiszę w następnym numerze.

Jeden z gromady.

KRONIKA.

Zjazd biskupów polskich. W dniach od 28 maja do 3 czerwca b. r. odbywał się zjazd księży biskupów z całej Polski. Uczestniczyło w nim 24 biskupów. W pierwszym dniu obrad odbyła się w katedrze na Wawelu wspaniała uroczystość, w czasie której episkopat polski oddawał się pod opiekę św. Stanisława, biskupa, którego ciało spoczywa w katedrze. Prymas Polski, kardynał Dalbor, arcybiskup gnieźnieński-poznański odmówił przed grobem św. Stanisława następującą modlitwę:

„Św Stanisławie, patronie narodu naszego, oto my, biskupi polscy, zebrani u grobu Twego, z wdzięcznością wspominamy opiekę, jakąś Ty nam zawsze okazywał. Tyś wedle pobożnego ojców naszych podania nad Grunwaldzkiem unosił się polem, wstawiając się za nami do Boga o zwycięstwo dla polskiego i litewskiego wojska; Tyś w ciężkich z pogańcami walkach wyprosił u tronu Bożego pomysły dla oręża naszego wynik: Tyś modlitwą swą potężną sprawił, że jak Twego śmiertelnego ciała szczątki kiedyś cudownie się w jedną spoiły całość, tak i kraj nasz na trzy rozdarty zabory — znów w jedno złączył się państwo.

Składając Ci za to głębokie podziękowanie, prosimy Cię gorąco, abyś nie przestał wstawiać się za nami do Pana Boga i do Matki Jego Najświętszej, a Państwa naszego Królowej, bo jeszcze nie uszlisiśmy wszystkim niebezpieczeństwom, bo jeszcze nie doszliśmy do zgodnego złączenia wszystkich sił.

Wyproś nam, Biskupom, światło i moc Bożą, wyproś naszym dycezyanom ducha prawdziwej pobożności i wzajemnej miłości, bądź nadal naszym Orodownikiem, Opiekunem i Przewodnikiem, abyśmy walcząc mężnie za Twoim przykładem dla chwały Bożej, otrzymali nagrody wieniec nieśmiertelny. Amen“.

W niedzielę 29 maja wzięli Ks. Ks. Biskupi udział w poświęceniu nowego Kościoła, zbudowanego przez OO. Jezuitów, a poświęconego Sercu Pana Jezusa, w dniu zaś 3 czerwca uczestniczyli w uroczystej procesji na Mały Rynek, gdzie po odpowiednich nabożeństwach, oddali cały naród pod opiekę Serca Jezusowego.

Narady Biskupów dotyczyły spraw kościelnych i narodowo-społecznych.

Z krakowskiego konsumu. W dniu 24 maja b. r. odbyło się walne zgromadzenie krakowskiego konsumu chrześc. organizacji robotniczych. Przewodniczył prezes Rady nadzorczej p. inż. Adelman. Sprawozdanie kasowe, przedłożone przez Dyrekcyę wykazuje, że obrót kasowy w r. 1920 wynosił 6 milionów marek. Konsum, poparty przez Związek konsumów, rozwija się dobrze. Po udzieleniu absolutorium, wybrało Walne Zgromadzenie nową Radę nadzorczą, do której weszli pp.: inż. Adelman, W. Bulanda, W. Giergielowa, E. Ganzówna, M. Kuś, Ks. L. Kas-

przyk, St. Piasecka, J. Puchałka, A. Pyrkowa, M. Turaczkowa, M. Woszczyzna i M. Zajączkówna. Jako zastępców wybrano pp.: E. Molkową, J. Szufę i W. Zarembe. Po omówieniu kilku aktualnych spraw wewnętrznych konsumu, przewodniczący zamknął obrady.

Kraków (metalowcy). Zgromadzenie Koła Polskiego Związku zawod. chrześc. metalowców odbyło się w sobotę dnia 11 czerwca br. w sali Domu robotniczego. Przewodniczył kol. Ślusarz. Kol. Martinek wiceprezes centrali referował w sprawach bieżących i agitacji na rzecz naszych organizacji. W dyskusji zabierali głos kol. Ślusarz, Strojny, Karliński i inni, poruszając różne niedomagania istniejące w przedsiębiorstwach metalurgicznych. Uchwalono wytyczyć wszystkie siły, celem zorganizowania niezorganizowanych dotąd jeszcze metalowców w Krakowie.

Jak Nar. Partya Rob. rozdawała żywność przeznaczoną dla Górnej Śląska. Socjalistyczni posłowie Żuławski i Arciszewski wnieśli interpelację w Sejmie w sprawie rozdawania żywności przeznaczonej dla G. Śląska. Żywność ta dostała się w ręce N. P. R., która poczęła ją rozdawać ale nie na G. Śląsku, lecz w Zagłębiu Dąbrowskim dla swoich członków lub kandydatów na członków. Z magazynów plebiscytowych na granicy przewożono żywność do kooperatyw empeerowskich, skąd rozdawano cukier i po 10—15 kg. mąki członkom N. P. R., oraz tym robotnikom, którzy zdradzali sympatie do N. P. R., by ich wciągnąć do organizacji.

Z powyższej interpelacji pokazuje się, że empeerowcy takie samo uprawiają duszopolstwo, jak socjaliści. Obie te organizacje wzajemnie się uzupełniają.

Miesięcznik pracy. Zeszyt 2—3 Miesięcznika Pracy (Wydawnictwo Głównego Urzędu Statystycznego) obejmuje rubryki: rynek pracy, państwowe pośrednictwo pracy, roboty publiczne, koszty utrzymania i ceny artykułów pierwszej potrzeby, zarobki i warunki pracy, strajki i iokauty i t. d. W porównaniu z pierwszym zeszytem znacznie rozszerzony jest dział kosztów utrzymania i cen, dzięki rozrastającej się działalności komisji do badania zmian kosztów utrzymania na prowincji oraz dzięki zorganizowaniu przez Główny Urząd Statystyczny statystyki cen detalicznych na całym obszarze państwa. Znacznie rozszerzona jest również statystyka strajków. Nowowprowadzony dział, opieka społeczna, obejmuje tym razem działalność Polsko-amerykańskiego Komitetu Pomocy Dzieciom.

OD REDAKCYI.

Następny numer „Ruchu Robotniczego“ wyjdzie na niedzielę 3-go lipca.

Artykuły należy nadsyłać najpóźniej do dnia 28. czerwca br.

Zawiadomienia.

Kraków. Członkowie Koła pracowników w fabryce tytoniu mają odbierać „Ruch Robotniczy“ u dziesiętniczek, a nieczłonkowie w Sekretaryacie okręgowym przy ul. A. Potockiego L. 11, za okazaniem legitymacji członkowskiej.

Bielsko. Chrześcijańskie Związki zawodowe w Bielsku odbywać będą w niedzielę dnia 19. b. m. uroczystość poświęcenia sztandaru. Do udziału w tej kresowej uroczystości zachęcamy gorąco członków naszych organizacji z blizszej i dalszej okolicy.

SKŁADKI.

Na fundusz prasowy „Ruchu Robotniczego“: J. Rutkowski, N. Targ, na listę 113. 485 Mk; M. Piątkówna w Wieliczce na listę 11 — 400 Mk; St. Koniówna w Wieliczce na listę 12 — 155 Mk; A. Kępianka w Wieliczce na listę 13 — 160 Mk; Ks. M. Selwa w Wieliczce na listę 10 — 240 Mk; Kl. Kościółka w Wieliczce na listę 29 — 777 Mk; F. Panek w Wieliczce na listę 27 — 140 Mk; Składka na zgromadzeniu w Domu Katl. w Białej 927 Mk; — razem 3284 Mk. Z poprzedniego 4948.98 Mk. — suma 7607.98 Mk.

Drukarnia „Głosu Narodu“ w Krakowie.